

LA ZI

Legislația privind profesia de avocat

Ediție coordonată de avocat dr. Gheorghe Florea

actualizat iulie 2018

Editura C.H. Beck
București 2018

AVERTISMENT!

Având în vedere amploarea luată de fenomenul fotocopierii lucrărilor de specialitate, mai ales în domeniul Dreptului, atragem atenția că, potrivit art. 14 și 196 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, reproducerea operelor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe, dacă respectiva reproducere a fost efectuată fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor recunoscute de legea menționată, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare sau cu amendă. Prin reproducere, conform legii, se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloace și sub orice formă.

Nu vă faceți părtași la distrugerea cărții!

Editura C.H. Beck este acreditată CNATDCU și este considerată editură cu prestigiu recunoscut.

Legislația privind profesia de avocat

Copyright © 2018 – Editura C.H. Beck

Toate drepturile rezervate Editurii C.H. Beck

Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii C.H. Beck
Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României ROMÂNIA [Legislație]

Legislația privind profesia de avocat : actualizat iulie 2018. - Ed. a 17-a,
rev. / ed. coord. de av. dr. Gheorghe Florea. - București : Editura C.H. Beck,
2018

ISBN 978-606-18-0788-8

I. Florea, Gheorghe (ed.)

34

Cuprins

1. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, <i>republicată</i>	1
2. Statutul profesiei de avocat – Hotărârea nr. 64/2011.....	46
3. Codul Deontologic al Avocaților din Uniunea Europeană	222
4. Codul Deontologic al Avocatului Român – Hotărârea nr. 268/2017.....	234
5. Regulamentul de organizare și funcționare a U.N.B.R. și de desfășurare a ședințelor Consiliului U.N.B.R. – Hotărârea nr. 5/2011	248
6. Regulamentul de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină din cadrul U.N.B.R. – Hotărârea nr. 223/2017	283
7. Regulament privind organizarea și funcționarea comisiilor de cenzori din sistemul Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.) – Hotărârea nr. 263/2017	298
8. Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților	318
9. Hotărârea nr. 139/2016 privind adoptarea Statutului Casei de Asigurări a Avocaților	367
10. Hotărârea nr. 209/2017 privind adoptarea Statutului Casei de Asigurări a Avocaților (Anexele 1-4)	405
11. Regulamentul-cadru privind organizarea examenului de primire în profesia de avocat și admitere în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A. (în vederea dobândirii titlului profesional de avocat stagiar) și de primire în profesia de avocat a persoanelor care au absolvit examenul de definitivare în alte profesii juridice – Hotărârea nr. 367/2018	477

Editura C.H. Beck

Calea Plevnei, Nr. 172, Et. 3-4, Sector 6, București, 060015

Tel.: 021.410.08.47; 021.410.08.73

Fax: 021.410.08.48

E-mail: comenzi@beck.ro

Redactor: Adrian Condrașov

12. Organizarea, funcționarea și atribuțiile serviciilor de asistență judiciară ale barourilor – Hotărârea nr. 180/2016.....	504
13. Regulamentul privind organizarea și desfășurarea examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A. – Hotărârea nr. 525/2012	543
14. Date personale. Ghid de bune practici	548

1. Legea pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

nr. 51/1995, republicată¹⁾

(M.Of. nr. 440 din 24 mai 2018)

Cuprins	Art.
Capitolul I. Dispoziții generale	1-11
Capitolul II. Dobândirea calității de avocat	12-27
Secțiunea 1. Condițiile de înscriere în avocatură	12-25
Secțiunea a 2-a. Încetarea și suspendarea calității de avocat	26-27
Capitolul III. Drepturile și îndatoririle avocatului	28-47
Secțiunea 1. Drepturile avocaților	28-38
Secțiunea a 2-a. Îndatoririle avocaților	39-47
Capitolul IV. Organizarea profesiei de avocat	48-69
Secțiunea 1. Baroul	48-58
Secțiunea a 2-a. Uniunea Națională a Barourilor din România - U.N.B.R.	59-69
Capitolul V. Asistența judiciară	70-84
Secțiunea 1. Cazurile și condițiile de acordare a asistenței judiciare	70-74
Secțiunea a 2-a. Organizarea activității de acordare a asistenței judiciare	75-84
Capitolul VI. Răspunderea disciplinară	85-89
Capitolul VII. Exerțitarea în România a profesiei de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European	90-110
Secțiunea 1. Dispoziții generale	90-95

¹⁾ Republicată în temeiul art. II din Legea nr. 25/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 28 martie 2017, dându-se textelor o nouă numerotare.

Secțiunea a 2-a. Exercițarea cu caracter permanent a profesiei în România de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European	96-103
Secțiunea a 3-a. Exercițarea în România, prin prestarea de servicii, a profesiei de către avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European	104-105
Capitolul VIII. Dispoziții tranzitorii și finale	106-110

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1. (1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

Art. 2. (1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei și codului deontologic.

(2) Avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului.

(3) Avocatul are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și juridice în fața instanțelor autorității judecătorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală, a autorităților și instituțiilor publice, precum și în fața altor persoane fizice sau juridice, care au obligația să permită și să asigure avocatului desfășurarea nestingherită a activității sale, în condițiile legii.

(4) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul.

(5) În exercitarea dreptului de apărare avocatul are dreptul și obligația de a stărui pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și într-un termen rezonabil.

Art. 3. (1) Activitatea avocatului se realizează prin:

a) consultații și cereri cu caracter juridic;

b) asistență și reprezentare juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor publici și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice și a instituțiilor, precum și a altor persoane juridice, în condițiile legii;

c) redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare;

d) asistarea și reprezentarea persoanelor fizice sau juridice interesate în fața altor autorități publice cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor încheiate;

e) apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice în raporturile acestora cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină;

f) activități de mediere;

g) activități fiduciare desfășurate în condițiile Codului civil;

h) stabilirea temporară a sediului pentru societăți la sediul profesional al avocatului și înregistrarea acestora, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate;

i) activitățile prevăzute la lit. g) și h) se pot desfășura în temeiul unui nou contract de asistență juridică;

j) activități de curatelă specială potrivit legii și Statutului profesiei de avocat;

k) orice mijloace și căi proprii exercitării dreptului de apărare, în condițiile legii.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) se exercită numai de avocat, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Avocatul este obligat să țină evidența actelor întocmite conform alin. (1) lit. c) și d), cu excluderea actelor întocmite pentru asistare și reprezentare, și să le păstreze în arhiva sa profesională, în ordinea întocmirii lor. În termen de cel mult 3 zile de la data întocmirii actelor prevăzute la alin. (1), avocatul este obligat să înregistreze operațiunea în Registrul electronic al actelor întocmite de avocați potrivit alin. (1) lit. c) și d), conform procedurii prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a registrului, aprobat de Consiliul U.N.B.R., sub sancțiunea inopozabilității față de terți.

Art. 4. În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta avocatul este protejat de lege.

Art. 5. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat sunt: cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți profesionale cu răspundere limitată.

(2) În cabinetul individual își poate exercita profesia un avocat definitiv, singur sau împreună cu alți avocați colaboratori.

(3) Cabinetele individuale se pot asocia în scopul exercitării în comun a profesiei; drepturile și obligațiile avocaților titulari ai unor cabinete asociate își păstrează caracterul personal și nu pot fi cedate. În mod corespunzător cabinetele individuale se pot asocia și cu societățile civile profesionale.

(4) Cabinetele individuale se pot grupa pentru a-și crea facilități tehnico-economice. În vederea exercitării profesiei și își păstrează individualitatea în relațiile cu clienții.

(5) Societatea civilă profesională se constituie din 2 sau mai mulți avocați definitivi. În societatea civilă profesională își pot exercita profesia și avocați colaboratori sau avocați salariați. Societatea civilă profesională și avocații care profesează în cadrul ei nu pot acorda asistență juridică persoanelor cu interese contrare.

(6) Cabinetele grupate, cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot avea și proprietate comună.

(7) Avocatul poate schimba oricând forma de exercitare a profesiei, cu înștiințarea baroului din care face parte.

(8) Avocatul nu își poate exercita profesia, în același timp, în mai multe forme de exercitare a acesteia.

(9) Formele de exercitare a profesiei pot fi înstrăinate prin acte între vii numai între avocați definitivi și aflați în exercițiul profesiei sau pot fi lichidate la încetarea calității, cu respectarea regimului investițiilor reglementat prin prezenta lege.

(10) La constituirea formelor de exercitare a profesiei și ulterior, avocații au dreptul să stabilească patrimoniul afectat exercitării profesiei, în condițiile legii, cu procedura reglementată pentru constituirea Registrului electronic al evidenței patrimoniului de afecțiune al avocaților, în condițiile stabilite de Consiliul U.N.B.R. prin Regulamentul de organizare și funcționare. Înscirarea efectuată în registru are efecte de opozabilitate față de terți, în condițiile prevăzute de lege.

Interpretare: Prin **Decizia nr. 386/2012** (cu caracter interpretativ) privind dizolvarea și lichidarea unei societăți civile de avocați, în situația în care unul dintre cei doi asociați este suspendat din exercițiul profesiei, Consiliul U.N.B.R. a stabilit că: „Din interpretarea textelor care reglementează constituirea și funcționarea societăților de avocați rezultă fără echivoc că premiza funcționării acestor societăți (fie acestea societăți civile profesionale, fie societăți profesionale cu răspundere limitată) o reprezintă exercitarea efectivă de către asociați a profesiei de avocat. Faptul că Legea, la art. 6 alin. (1), prevede numai cu privire la societatea profesională cu răspundere limitată că aceasta se constituie prin asocierea a cel puțin doi avocați definitivi, aflați în exercițiul profesiei, nu este de natură a permite concluzia că societatea civilă profesională nu ar cădea sub imperiul aceleiași cerințe. Având în vedere prevederile legale și statutele sus-menționate, rezultă că, în cazul suspendării din exercițiul profesiei a unuia din cei doi asociați ai societății civile profesionale de avocați, neurmată de o cesionare către un terț, în termenul de trei luni prevăzut de art. 22.1 din Statutul societății civile profesionale de avocați cuprins la Anexa nr. XIII din Statut, a părților sale sociale, sau de o reorganizare a societății civile profesionale în altă formă de exercitare a profesiei, devin aplicabile prevederile art. 29.4 din Statutul societății civile profesionale de avocați, potrivit cărora societatea rămasă cu un singur asociat intră în lichidare. Întrucât lichidarea unei societăți este subsecventă dizolvării sale, dizolvarea

trebuie considerată a se fi produs la împlinirea termenului de trei luni de la data la care a avut loc suspendarea din profesie a unuia din cei doi asociați”.

Notă: art 6 a devenit art. 5 după republicare.

Art. 6. (1) Societatea profesională cu răspundere limitată este o societate cu personalitate juridică, constituită în condițiile prevăzute de prezenta lege și de Statutul profesiei de avocat, prin asocierea a cel puțin 2 avocați definitivi, aflați în exercițiul profesiei, indiferent dacă dețin sau nu ori dacă aparțin sau nu unei alte forme de exercitare a profesiei.

(2) Dobândirea personalității juridice a societății profesionale cu răspundere limitată are loc la data înregistrării la barou a deciziei emise de către consiliul baroului în a cărui rază teritorială se află sediul ei principal.

(3) Societatea profesională cu răspundere limitată este titulară a unui patrimoniu propriu.

(4) Obligațiile și răspunderea societății profesionale cu răspundere limitată sunt garantate cu patrimoniul propriu. Asociații răspund personal numai în limita aportului social al fiecăruia.

(5) În situația în care societatea profesională cu răspundere limitată se constituie din avocați care fac parte din alte forme de exercitare a profesiei, acestea din urmă pot să nu fie supuse lichidării, dacă asociații convin astfel.

(6) Forma de exercitare a profesiei din care provine asociatul, dacă este cazul, își încetează activitatea profesională desfășurată în nume propriu pe perioada în care avocatul titular sau, după caz, avocații titulari ai acesteia au calitatea de asociat în societatea profesională cu răspundere limitată. Pe perioada în care forma de exercitare a profesiei își încetează activitatea din această cauză, în Tabloul avocaților se menționează corespunzător situația privind încetarea activității, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(7) În cazul prestațiilor profesionale constând în asistență și reprezentare juridică la instanțe, parchete, organe de cercetare penală sau alte autorități, societatea profesională cu răspundere limitată are obligația de a menționa în contractul încheiat cu clientul numele avocatului/avocaților ales/aleși sau acceptat/ acceptați de client să asigure serviciul profesional, precum și acordarea sau, după caz, neacordarea dreptului de substituție.

(8) Societatea profesională cu răspundere limitată conduce contabilitatea în partidă simplă și este supusă regimului transparenței fiscale. Plata impozitului pe venit se face de către fiecare asociat, pentru venitul său propriu.

Art. 7. Orice avocat, indiferent de forma de exercitare a profesiei, poate să încheie convenții de colaborare cu experți sau cu alți specialiști, în condițiile legii. Societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot încheia astfel de convenții numai cu acordul tuturor asociaților.

Art. 8. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat și cabinetele grupate vor fi individualizate prin denumire, după cum urmează:

a) în cazul cabinetului individual - numele avocatului titular, urmat de sintagma cabinet de avocat; cărți

b) în cazul cabinetelor asociate - numele tuturor titularilor, urmate de sintagma cabinete de avocat asociate;

c) în cazul societăților civile profesionale și al societăților profesionale cu răspundere limitată - numele a cel puțin unuia dintre asociați, urmat de sintagma societate civilă de avocați sau, după caz, societate profesională de avocați cu răspundere limitată;

d) în cazul cabinetelor grupate - numele fiecărui titular de cabinet, urmat de sintagma cabinete de avocat grupate.

(2) Denumirea formei de exercitare a profesiei, individualizată potrivit alin. (1), poate fi păstrată și după decesul sau plecarea unuia dintre asociați, cu acordul acestuia, sau, după caz, al tuturor moștenitorilor celui decedat, exprimat în formă autentică.

(3) Denumirile prevăzute la alin. (1) vor figura pe firmele cabinetelor sau societăților, în condițiile stabilite de statutul profesiei.

(4) În cazul tuturor formelor de exercitare a profesiei de către avocații străini se pot utiliza denumirea și numele formei de exercitare a profesiei din țară sau din străinătate, în condițiile prezentului articol.

Art. 9. (1) Convențiile de grupare și de asociere a cabinetelor, actele de constituire a societăților civile profesionale de avocați și a societăților profesionale cu răspundere limitată, precum și convențiile prevăzute la art. 7 se încheie în formă scrisă, cu respectarea condițiilor de fond prevăzute de lege și de statutul profesiei.

(2) Consiliul baroului sesizat verifică îndeplinirea condițiilor legale și, constatând îndeplinirea lor, dispune înregistrarea convenției în termen de o lună de la înregistrarea cererii.

(3) Împotriva deciziei consiliului baroului orice persoană care se consideră vătămată într-un drept sau interes legitim al său poate formula plângere la organele de jurisdicție profesională, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(4) Barourile țin evidența separată a avocaților pentru fiecare formă de exercitare a profesiei.

Art. 10. (1) Barourile și U.N.B.R. asigură exercitarea calificată a dreptului de apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei avocaților membri.

(2) În fiecare județ există și funcționează un singur barou membru al U.N.B.R., cu sediul în localitatea de reședință a județului.

(3) Fiecare barou organizează și asigură funcționarea a câte unui serviciu de asistență judiciară pe lângă fiecare judecătorie. Consiliul baroului răspunde de organizarea și funcționarea acestui serviciu.

Art. 11. Avocatul este dator să păstreze secretul profesional privitor la orice aspect al cauzei care i-a fost încredințată, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

Capitolul II. Dobândirea calității de avocat

Secțiunea 1. Condițiile de înscriere în avocatură

Art. 12. (1) Poate fi membru al unui barou din România cel care îndeplinește următoarele condiții:

a) are exercițiul drepturilor civile și politice;

b) este licențiat al unei facultăți de drept cu durată stabilită de lege;

c) nu se găsește în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de prezenta lege;

d) este apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei.

(2) Îndeplinirea condiției prevăzute la lit. d) a alin. (1) trebuie dovedită cu certificat medical de sănătate, eliberat pe baza constatărilor făcute de o comisie medicală constituită în condițiile prevăzute în statutul profesiei.

Art. 13. (1) Membrul unui barou dintr-o altă țară poate exercita profesia de avocat în România, în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege.

(2) Pentru a acorda consultanță juridică privind dreptul românesc, avocatul străin are obligația de a susține un examen de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limbă română, organizat de U.N.B.R.

(3) Avocatul străin poate exercita profesia de avocat în România, la alegere, în cadrul uneia dintre formele de organizare prevăzute la art. 5.

(4) Avocatul străin nu poate pune concluzii orale sau scrise în fața instanțelor judecătorești și a celorlalte organe jurisdicționale și judiciare, cu excepția celor de arbitraj internațional.

(5) Onorariile cuvenite avocatului străin se vor înregistra și se vor plăti integral în România.

(6) Avocatul străin care exercită profesia în România este obligat să se înscrie în tabloul special ținut de fiecare barou și se supune prevederilor prezentei legi, ale statutului profesiei și codului deontologic.

Art. 14. Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei¹⁾;

¹⁾ Prin Decizia Curții Constituționale nr. 225 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 22 iunie 2017, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că sintagma „de natură să aducă atingere prestigiului profesiei” este neconstituțională.

b) cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;

c) cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;

d) cel în sarcina căruia s-a reținut, în baza unei hotărâri judecătorești definitive sau prin acte ale organelor profesiei de avocat, fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat.

Art. 15. Exercițarea profesiei de avocat este incompatibilă cu:

a) activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat;

b) ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri;

c) exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

Art. 16. Exercițarea profesiei de avocat este compatibilă numai cu:

a) calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene;

b) activități și funcții didactice în învățământul juridic superior;

c) activitatea literară și publicistică;

d) calitatea de arbitru, mediator, conciliator sau negociator, consilier fiscal, consilier în proprietate intelectuală, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, administrator sau lichidator în cadrul procedurilor de reorganizare și lichidare judiciară, în condițiile legii;

e) alte activități prevăzute de lege.

Art. 17. (1) Primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R., cel puțin anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat.

(2) Examenul pentru primirea în profesia de avocat se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, în centrele teritoriale ale acestuia, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.

(3) Tematica examenului este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiecților se face de comisia națională de examen.

(4) Comisia națională de examen este formată cu precădere din avocați - cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesia de avocat. Desemnarea acesteia se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5) Dispozițiile art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător, precum și judecătorilor de la instanțele internaționale.

Art. 18. (1) La începutul exercitării profesiei avocatul efectuează în mod obligatoriu un stagiul de pregătire profesională cu durată de 2 ani, timp în care are calitatea de avocat stagiar.

(2) Condițiile efectuării stagiului, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia sunt reglementate prin statutul profesiei.

(3) În perioada stagiului, cu acordul avocatului îndrumător, avocații stagieri pot urma cursuri de masterat, care sunt luate în considerare la aprecierea formării profesionale inițiale, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(4) Stagiul se suspendă în caz de lipsă motivată din profesie ori în caz de încetare a îndrumării profesionale fără culpa avocatului stagiar. Perioada de stagiul anterior efectuată se socotește pentru îndeplinirea stagiului.

(5) După efectuarea stagiului avocatul stagiar va susține examenul de definitivare.

(6) Avocatul stagiar respins de trei ori la examenul de definitivare va fi exclus din profesie.

Art. 19. Activitatea unui avocat stagiar poate fi îndrumată numai de avocați definitivi cu o vechime de cel puțin 6 ani în această calitate și care se bucură de o reputație profesională neștirbită.

Art. 20. (1) Calitatea de avocat definitiv se dobândește în baza unui examen organizat de U.N.B.R., anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat sau prin promovarea examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(2) Examenul de definitivare se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, pe centre teritoriale, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.

(3) Tematica examenului de definitivare este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiecților se face de comisia națională de examen.

(4) Comisia națională de examen este formată, cu precădere, din avocați - cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesie. Desemnarea acesteia se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5) Cel care a promovat examenul de primire în profesia de avocat și care până la data susținerii examenului de primire în profesia de avocat a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, consilier juridic sau jurisconsult timp de 5 ani dobândește calitatea de avocat definitiv, fără susținerea examenului de definitivare prevăzut la alin. (1), cu condiția promovării examenului de definitivare în profesia din care provine.

(6) Dispozițiile alin. (5) se aplică și persoanelor care au promovat examenul de intrare în profesia de avocat și care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi și Consiliului Legislativ timp de 5 ani neîntrerupt.

(7) Avocatul stagiar care a exercitat cel puțin un mandat de parlamentar, primar, viceprimar, președinte de consiliu județean sau vicepreședinte de consiliu județean dobândește la cerere calitatea de avocat definitiv.

(8) Avocații - foști judecători nu pot pune concluzii la instanțele unde au funcționat, iar foștii procurori și cadrele de poliție nu pot acorda asistență juridică la unitatea de urmărire penală la care și-au desfășurat activitatea, timp de 5 ani de la încetarea funcției respective.

Interpretare: 1. Prin Decizia nr. 557/2012 (cu caracter interpretativ) despre aplicarea corectă a prevederilor **art. 20 alin. (5) și (6)** din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, Consiliul U.N.B.R. a stabilit că: „prevederile art. 20 alin. (5) și (6) din Legea nr. 51/1995, republicată, astfel cum au fost modificate și completate de Legea nr. 270/2010 **nu se pot aplica** în următoarele cazuri: 1. situația persoanei care a promovat examenul primire în profesie ca avocat stagiar **anterior** intrării în vigoare a Legii nr. 270/28.12.2010 și care a fost respinsă sau care nu s-a prezentat la 3 sesiuni ale examenului de definitivare/absolvire a INPPA; 2. persoana care a promovat examenul primire în profesie ca avocat stagiar **ulterior** intrării în vigoare a Legii nr. 270/28.12.2010. Pe de altă parte, aceste prevederi **se vor aplica** în cazul persoanei care a promovat examenul primire în profesie ca avocat stagiar **anterior** intrării în vigoare a Legii nr. 270/28.12.2010 și se află în derularea stagiului. În acest caz, însă, pentru clarificarea situației, se impune legiferarea unui termen de decădere în care persoana în cauză să solicite aplicarea prevederilor în cauză”.

2. Prin Decizia nr. 558/2012 (cu caracter interpretativ) privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească examenul de definitivare în profesiile prevăzute de **art. 20 alin. (5) și (6)** din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, pentru dobândirea calității de avocat definitiv, fără susținerea examenului de definitivare, Consiliul U.N.B.R. a stabilit că: „**examenul de definitivare în alte profesii va trebui să respecte următoarele condiții:** 1. **Condiții generale:** a) Examenul de definitivare în altă profesie juridică a cuprins și probe scrise; b) Examenul de definitivare în altă profesie juridică s-a desfășurat în baza unei programe compatibile cu cea a examenului de definitivare în profesia de avocat; în sensul prezentului Regulament, este compatibilă cu programa de examen pentru admiterea în profesia de avocat o programă de examen ce cuprinde cel puțin 3 materii din cele prevăzute la punctul 2; c) Un document oficial, emis de autoritatea organizatoare care, prin lege, a fost autorizată să organizeze examenul de definitivare, atestă îndeplinirea condițiilor prevăzute mai sus. 2. **Materii de examen:** a) Materia privind organizarea și exercitarea profesiei juridice în care s-a definitivat candidatul anterior prezentului examen (Legea nr. 514/2003, Legea nr. 92/1992,

Legea nr. 303/2004 etc.), care este considerat, prin asimilare, examen suficient și compatibil cu examenul organizat în profesia de avocat pentru materia „Statutul profesional al avocatului și exercitarea profesiei de avocat”; b) Drept civil sau drept penal (alternativ); c) Drept procesual civil sau drept procesual penal (alternativ); d) Contencios constituțional și electoral; e) Contencios administrativ și contravențional; f) Elemente de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești și parchetelor, a activității notariale și activității executorilor judecătorești; g) Drept european și instituții europene; h) Contenciosul european al drepturilor omului; i) Elemente de drept fiscal. Procedură fiscală și contencios fiscal; j) Drept comercial și dreptul societăților comerciale (contracte comerciale; societăți comerciale); k) Drept bancar și instituții de credit. Elemente ale procedurii insolvenței; l) Dreptul român al concurenței și protecției consumatorilor; m) Dreptul proprietății intelectuale; n) Dreptul muncii și securității sociale; o) Dreptul familiei; p) Dreptul mediului. Susținerea examenului la cel puțin 3 din materiile de la subpunctul 2 trebuie probată prin acte doveditoare. Îndeplinirea condiției privind definitivarea în funcția juridică exercitată anterior se verifică de către consiliul baroului cu ocazia soluționării cererii”.

3. Prin Decizia nr. 385/2012 (cu caracter interpretativ) despre aplicarea corectă a prevederilor **art. 20 alin. (8)** din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, Consiliul U.N.B.R. a stabilit că: „Având în vedere natura interdicției instituite prin textele legale și statutare incidente și faptul că acestea instituie o limitare temporară a exercitării profesiei, fără incidență asupra calității de avocat, prevederea inserată în art. 20 alin. (8) din Legea nr. 51/1995, republicată, și în art. 39 și 40 din Statutul profesiei de avocat, se va aplica în funcție de data înscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei și nu în funcție de data emiterii deciziei de primire în profesie. Un astfel de mod de aplicare a prevederilor legale și statutare sus menționate nu constituie un caz de retroactivare a legii, în situația în care dreptul de exercitare efectivă a profesiei a fost dobândit după intrarea în vigoare a Legii nr. 270/2011, respectiv după data de 3 ianuarie 2011. Înțelesul sintagmei „nu pot pune concluzii” este acela al interdicției de a pune orice concluzii la instanțele unde au funcționat, textul vizând nu numai concluziile pe fondul cauzei ci și cele formulate pentru orice cerere adresată instanței”.

Art. 21. (1) La înscrierea în barou avocatul depune în fața consiliului baroului, în cadru solemn, următorul jurământ: Jur să respect și să apăr Constituția și legile țării, drepturile și libertățile omului și să exercit profesia de avocat cu cinste și demnitate. Așa să-mi ajute Dumnezeu!”

(2) Jurământul poate fi depus și fără formula religioasă, în acest caz, jurământul va începe cu formula: „Jur pe onoare și conștiință!”

Art. 22. (1) Avocatul stagiar poate pune concluzii numai la judecătorie și poate asista ori reprezenta partea la organele și instituțiile prevăzute la art. 3.

(2) Avocații stagiați, după înscrierea în barou, au obligația să urmeze cursurile Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în perioada de stagiul.